

Mona og Arild Fallinge
Skjåksolside 649
2690 SKJÅK

Trondheim, 01.07.2021

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2021/3764

Saksbehandler:
Marit Doseth

Vedtak i klagesak om oppføring av flaggstang på Sterringen seter i Finndalen landskapsvernområde

Vi viser til klagen på Nasjonalparkstyret for Reinheimen sitt vedtak 23.11.2020. Klagesaken ble oversendt fra Nasjonalparkstyret i Reinheimen 6. mars 2021.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Nasjonalparkstyret i Reinheimen sitt vedtak. Søknad om tillatelse til oppføring av flaggstang avslås.

Vedtaket er fattet etter naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ og forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Kort om bakgrunnen for saken

Nasjonalparkstyret for Reinheimen avslo 23.11.2020 søknad om tillatelse til oppføring av flaggstang på Sterringen seter i Finndalen landskapsvernområde. Styret mente flaggstanga vil være et fremmedelement i setermiljøet, uten nytteverdi og vil skape en uheldig presedens.

Vedtaket ble fattet med hjemmel i verneforskrift § 3, pkt. 1.3 bokstav b) for Finndalen landskapsvernområde.

Begrunnelse for klagen

Mona og Arild Fallinge påklaget avslaget på søknaden om oppføring av flaggstang. I klagen blir det vist til at det allerede er to flaggstenger på Sterringen, og at det også er flaggstang ved teigplasshytta rett vest for Sterringen.

Nasjonalparkstyret i Reinheimen sine vurderinger

Nasjonalparkstyret ga oppreisning for oversittelse av klagefristen til Mona og Arild Fallingen, siden fristen for å klage bare var oversittet med 6 dager. Før klagefristen var utløpt var det dessuten gitt beskjed om at vedtaket ville bli påklagd.

Når det gjelder oppføring av flaggstang, så viser styret til forvaltningsplanen som sier at tradisjonell byggeskikk skal legges til grunn. Det er ikke er tradisjon for å sette opp frittstående flaggstenger på setrene i Finndalen. Styret utelukker ikke at noen kan ha montert flagg eller vimpel på seterhus på Sterringen, men det er ikke gitt dispensasjon til flaggstenger etter verneforskriften sine bestemmelser.

Styret mener at tillatelse vil skape en uheldig presedens og flere flaggstenger kan bidra til at seterlandskapet får mer hyttepreg. Flaggstenger har heller ikke noen nytteverdi og styret mente at flaggstenger vil framstå som et fremmedelement i landskapet.

Nasjonalparkstyret opprettholdt derfor sitt avslag.

Miljødirektoratets vurderinger

Vi er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av den. Vi kan også ta hensyn til nye omstendigheter og forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Finndalen landskapsvernområde ble vernet ved kongelig resolusjon den 24. november 2006.

Formålet med vernet er å:

- ta vare på eit eigenarta og vakkert natur- og kulturlandskap, der verdifullt setermiljø, vegetasjon og kulturminne utgjør ein vesentleg del av landskapet sin eigenart.
- ta vare på leveområde og trekkområde for villreinen, og anna biologisk mangfald som pregar landskapet.
- ta vare på geologiske førekomstar og landskapsformer.
- ta vare på vakker og særpreget vassdragsnatur.

Ålmenta skal ha tilgang til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging".

Området er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Det er derfor i utgangspunktet forbud mot blant annet oppføring, påbygging og ombygging av bygninger eller anlegg og andre faste eller midlertidige innretninger, jf. verneforskriften § 3 punkt 1.1.

Klagen over manglende tillatelse til oppføring av flaggstang er framsatt 6 dager etter klagefristens utløp. Styret ble imidlertid varslet før klagefristen utløp om at vedtaket ville bli påklagd. Et muntlig varsel om at det vil bli framsatt klage er ikke tilstrekkelig til å anse klagefristen som avbrutt. Derimot er det tilstrekkelig å innlevere en kortfattet, foreløpig klage før fristen utløper. Den foreløpige klagen må tilfredsstillende formkravene i forvaltningsloven § 32, ett av

formkravene etter denne bestemmelsen er at klagen skal være skriftlig. Dersom formkravene ikke er oppfylt skal forvaltningsorganet sette opp en ny kort frist for rettelse eller utfylling, jf. forvaltningsloven § 32 annet ledd.

Klagefristen er altså ikke overholdt i foreliggende tilfelle og klagen kan bare behandles dersom det gis oppreisning for oversittelse av klagefristen, jf. forvaltningsloven § 31. Ifølge denne bestemmelsens bokstav a) så kan klagen tas til behandling dersom parten ikke kan lastes for å ha oversittet fristen. Det er ikke opplyst noen spesiell grunn eller omstendigheter som gjorde at klagen ikke ble framsatt innen fristen og det legges derfor til grunn at klager kan lastes for fristoversittelsen.

Klagen kan behandles selv om klager kan lastes for fristoversittelsen dersom det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd, jf. § 31 bokstav b). Det skal ved vurderingen legges vekt på om en endring av vedtaket kan medføre skade eller ulemper for andre.

Miljødirektoratet legger til grunn at en eventuell omgjøring av nasjonalparkstyret sitt vedtak ikke vil medføre skade eller ulempe for andre. Videre var styret varslet om at en klage ville fremsettes, men det er ikke opplyst at klagerne ble bedt om å gi en foreløpig klage, jf. forvaltningsloven § 32. Selv om klagefristen på 3 uker er absolutt og oppreisning for fristoversittelsen ikke skal være kurant etter denne bestemmelsen, finner vi under tvil å kunne ta klagen til behandling. Vi har lagt vekt på at klagerne trolig ikke var orientert om at de kunne gi en kortfattet foreløpig klage for å oppnå fristavbrytelse. Det er også lagt vekt på at fristen var oversittet med relativt få dager og at det er av en viss allmen interesse om flaggstang kan tillates landskapsvernområdet eller ikke.

Som overfor nevnt er det et byggeforbud i Finndalen landskapsvernområde, jf. verneforskriften § 3 punkt 1.1. Oppføring av flaggstang krever derfor at det gis en dispensasjon fra byggeforbudet.

Verneforskriften for Finndalen landskapsvernområde har ingen bestemmelse som åpner for å gi dispensasjon til oppføring av flaggstenger. Ifølge forskriftens § 3 punkt 1.3 bokstav b) så kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til oppføring av nødvendige nye bygninger til jordbruks- og seterformål. Flaggstang er ikke en bygning og den er heller ikke nødvendig for jordbruks- og seterformål. Denne bestemmelsen kommer derfor ikke til anvendelse.

Ifølge naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Av forarbeidene fremgår det at bestemmelsen er ment som en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. I første rekke skal bestemmelsen benyttes på bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker sammenholdt med verneinteressene. I vurderingen av om tiltaket er i strid med verneformålet, er betydningen for verneformålet både på kort og lang sikt relevant. Kravet om at tiltaket ikke skal påvirke verneverdiene nevneverdig innebærer at adgangen til å gi dispensasjon er snever.

Verneformålet for Finndalen landskapsvernområde er blant annet å " ta vare på eit eigenarta og vakkert natur- og kulturlandskap, der verdifullt setermiljø, vegetasjon og kulturminne utgjer ein vesentleg del av landskapet sin eigenart".

Det framgår av forvaltningsplanen at det i Finndalen er bare et fåtall bygninger som ikke tilhører en seter. Nasjonalparkstyret hevder at det ikke er tradisjon for å sette opp frittstående flaggstang i Fridalen landskapsvernområde og at en flaggstang vil fremstå som et fremmedelement i setermiljøet. Også andre vil kunne ønske seg flaggstang, og en tillatelse vil derfor kunne skape en uheldig presedens. Siden det er mer vanlig å oppføre flaggstenger på hytter og fritidseiendommer enn det tradisjonelt har vært på setrer, så vil seterlandskapet kunne få et hyttepreg.

Vi har lagt stor vekt på at flaggstanga ikke har noen nytteverdi for driften eller oppholdet på setra, og at hensynet til vernet derfor veier tyngst i denne sak.

Det vises i klagen til at det allerede er to flaggstenger på Sterringen, og at det også er flaggstang ved teigplasshytta rett vest for Sterringen. Nasjonalparkstyret utelukker ikke at enkelte har montert vimpler eller flagg på eller ved sine bygninger, men opplyser at dette kan ha skjedd før vernet ble vedtatt eller at de er oppført uten at det er gitt tillatelse. Det er et ulovfestet prinsipp i norsk forvaltning at like tilfeller skal behandles likt og at usaklig forskjellsbehandling ikke er tillatt. Siden det ikke er gitt tillatelse til oppføring av disse, foreligger det ikke noe grunnlag for å hevde at klagerne er utsatt for usaklig forskjellsbehandling fra styrets side.

Klagerett

Vedtaket er endelig, og dere kan ikke klage på vedtaket.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Fossum
seksjonsleder

Marit Doseth
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Nasjonalparkstyret for Reinheimen
Statsforvalter Innlandet

Postboks 987

2626

LILLEHAMMER

